

Motion till riksdagen 2011/12:Sf215

av **Roza Güclü Hedin och Carin Runeson (S)**

En jämlik föräldraförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändring av föräldraförsäkringen.

Motivering

Barnens rätt till båda föräldrarna har stor betydelse i debatten om föräldraförsäkringen.

Barnen och föräldrarna behöver och har rätt till bra kontakt. Varje år mäter TCO något som man kallar ”pappaindex”. Det visar att om papporna ökar sitt uttag i samma takt som hittills kommer det att ta 51 år innan föräldrarna delar lika. Man kan omöjligt vänta så länge på ett mer jämställt föräldraskap. Föräldraförsäkringen är en frihetsreform eftersom den handlar om jämlika villkor för hela familjen. Barnens rätt till båda föräldrarna, kvinnornas rätt till en starkare ställning på arbetsmarknaden och männens rätt till familjelivet.

Föräldraförsäkringens framtida utformning måste ses som en del i ett större jämställdhetsperspektiv och som en frihetsreform och i insikten om att det finns ett utbrett traditionellt könsrollstänkande som präglar debatten om föräldraförsäkringen. Den springande punkten tycks vara att det ses som naturligt att kvinnor ska ta huvudansvar för barn och hem. Vi menar dock att det är ett gammalmodigt könsrollstänkande och det allvarliga i det är att det har stor betydelse för kvinnors och mäns rättigheter, möjligheter och förutsättningar i arbetslivet. På sikt bör man nå en modell i föräldraförsäkringen som bidrar till och möjliggör för båda föräldrarna att dela lika på föräldraledigheten och därmed även ansvaret för barn och hem.

Deltidsarbetets utbredning inom de kvinnodominerade delarna av arbetsmarknaden visar att det används systematiskt utan att kvinnor ges möjlighet till att själva påverka sina arbetstidsmåt. Framför allt uppger unga LO-kvinnor att deltid arbetet är påtvingat och inte något som de frivilligt valt.

Fel! Okänt namn på

Unga LO-kvinnor drabbas också mycket hårt av tidsbegränsade anställningar och framför allt av så kallade tim- eller behovsanställningar. Dessa anställningar ger inte kvinnorna samma förutsättningar och möjligheter att dela på föräldraledigheten då det oftast är mannen i familjen som arbetar heltid, vilket också är en viktig aspekt när föräldrarna gör sina val om vem och hur föräldrarna ska ta ut föräldraförsäkringen.

Unga kvinnor och män uppger att de vill dela på föräldraledigheten och dela på ansvaret för barnen och hemmet. Kort sagt, att de vill leva mer jämställt. Det som då kanske är mest oroande är att de, utan effektiva verktyg, tvingas och kommer att tvingas in i rådande arbetsmarknads- och samhällsstrukturer. Politikens roll måste då vara att ge verktyg som möjliggör och ökar förutsättningarna för att de själva ska kunna forma sina liv och våga ta beslut som kan förändra den rådande ordningen. Ett mer jämställt föräldraskap innebär också en större frihet för många kvinnor att satsa på arbetsliv, karriär och löneutveckling.

En förändring av föräldraförsäkringen skulle vara en av de effektivaste åtgärderna för att skapa jämställda villkor i såväl arbets- som samhällsliv.

Stockholm den 23 september 2011

Roza Güclü Hedin (S)

Carin Runeson (S)